

متن پرسش

با سلام و عرض ادب محضر استاد طاهرزاده (استاد گرامی خیلی ببخشید و مزاحم می شوم و پرسشم را دوباره مطرح می کنم چون احساس می کنم این مطلب بازهم جای تامل داشت بنده دوباره آیه بیدل الله سیئات حسنات مقداری تفکر کردم. خواهشا مطلب بنده را مطالعه فرمایید و نظر خود را بیان فرمایید.) درباره آیه بیدل الله سیئاتهم حسنات سوال داشتتم طبق این آیه درست است که در اثر توبه واقعی و عمل صالح گناه تبدیل به حسنه می شود اگر کسی در معرض گناه قرار گرفت و مرتکب گناه نشد هم برایش حسنه ای است سوال اینجاست که درجه عمل گناه نکردن با درجه گناه تبدیل شده به حسنه برابر است؟ بنده در این زمینه دلایلی بیان می کنم که به نظر می رسد حسنه گناه نکردن از حسنه گناه تبدیل شده به حسنه بالاتر است. می خواهم ان دلایل را برای حضرتعالی بیان کنم و بدانم که شما هم تصدیق می فرمایید از لحاظ عقلی می پذیریم که حسنه گناه نکردن از حسنه گناه تبدیل شده به حسنه بالاتر است. هر عمل صالح داراری نورانیتی است که به نظر می رسد نورانیت گناه نکردن از نورانیت عمل مبدل به حسنه گذشته بیشتر است عدل الهی اقتضا می کند درجه عمل گناه نکردن با عمل مبدل گشته برابر نباشد در بحث معاد داریم که صراط ما همین الان برقرار است لذا اگر کسی گناه نکرد و وضعش بسیار بهتر خواهد بود چون سیر الی الله را بهتر طی کرده است درست است که گناه تبدیل به حسنه می شود ولی به نظر می رسد اگر گناه انجام نشود رضای الهی بیشتری شامل حال فرد خواهد شد اعمال صالح باعث قرب الهی است یکی از اعمال صالح هم گناه نکردن است که باعث قرب الهی میشود به نظر می رسد حسنه گناه نکردن ما را به قرب بیشتری می رساند طبق آیه ان اکرمکم عند الله اتفاکم به نظر می رسد اگر گناه انجام نشود شخص نزد خدا گرامی تر است حتی اگر گناهش تبدیل به حسنه شود مهمترین دلیلی که مشخص می کند ارزش عمل گناه نکردن بسیار بالاتر از گناه تبدیل شده به حسنه است بحث نزدیکی به اهل البیت است. اهل البیت معصوم هستند و نعوذ بالله گناه نکردند که بخواهند با عمل صالح گناه هشان تبدیل به حسنه بشود لذا هر کس در همان ابتدا گناه نکرد به اهل البیت نزدیکتر است استاد گرامی آیا این دلایل بخصوص دلیل آخر اثبات می کند که ارزش گناه نکردن برتر از گناهی است که تبدیل به حسنه شده است؟ با تشکر

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیکم السلام: همین طور که می فرمایید باقی ماندن بر بندگی از طریق رعایت حرام و حلال الهی انسان را شبیه امامان معصوم می کند و در مقام اُنس با پروردگارش قرار می دهد. از طرفی

خداوند در رابطه با پاک‌شدن از گناه در اثر توبه و در اثر انجام عمل صالح دو مرحله را گوشزد می‌کند. یک مرحله که می‌فرماید: «إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ» یعنی اعمال خوب و الهی موجب از بین رفتن سیئات می‌شود و انسان با اعمالی که در نزد پروردگارش اعمال حَسَن هستند خود را از گناهان آزاد می‌کند و در یک مرحله می‌فرماید: «... إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا» که اگر انسان توبه‌کننده و در توبه‌ی خود عمیق باشد، نه تنها خداوند گناهان او را از بین می‌برد بلکه آن گناهان را تبدیل به حسنات می‌کند. شاید مصداق مورد دوم حرّین یزید ریاحی باشد که با توبه‌ی خود به آنچنان کمالی رسید که مفتخر به شهادت در رکاب امام معصوم شد. حال سؤال شما آن است که مقام حرّ بالاتر است یا مقام کسی که چنین گناهی را نکرده که مجبور باشد توبه کند. در ابتدای امر معلوم است که آن کسی که گرفتار گناه نشده و خود را شبیه معصوم نگه داشته برتر است ولی از آیه‌ای که می‌فرماید برای بعضی گناهانشان را تبدیل به حسنه می‌کنیم نیز نباید به سادگی گذشت، چون دیگر نمی‌توان بگوییم آن فرد گناهی داشته زیرا می‌فرماید همان گناهان را تبدیل به حسنه کرده، یعنی گویا آنچنان متحول شده که فرصت‌های از دست‌رفته‌ی او نیز جبران شده و به جای آن‌ها حسنه قرار داده‌اند. موفق باشید